

PRAKTISKA RÅD VID PLANERING/ INSTALLATION AV OLJERUM OCH/ ELLER TANKAR I VERKSTADEN SAMT HANTERING AV FARLIGT AVFALL

- Planerar du bygga ny verkstad, bygga till eller nyinstallera oljedistributionsutrustning?
Här följer praktiska råd för en bra planering av din verkstad.

Brandklassning: Klass 1: vätskor med en flampunkt under 21° C
Klass 2: vätskor med en flampunkt mellan 21° C och 55° C
Klass 3: vätskor med en flampunkt mellan 55° C och 100° C

Spillolja klassas som klass 1 såvida man inte kan styrka flampunkten (över 100 ° C). I verkstäder med huvudsakligen service av dieselmotorer ligger ofta flampunkten högre än klass 3. Midland kan supportera med test av flampunkt för denna typ av serviceverkstäder i de fall verkstaden önskar fastställande av brandklassning för förvaring av spillolja inomhus i ej brandklassat oljerum.

Spilloljetankar med klass 1 spillolja får inte placeras i samma utrymme som övriga inte brandklassade vätskor så som olja och glykol. Är den totala volymen av brandfarliga produkter under 3000 liter räcker det att utrymmet är klassat i Ei30 annars gäller Ei60. Räddningstjänsten/ Länsstyrelsen kan kräva att det finns "tillstånd för brandfarliga och explosiva varor", för verkstaden.

Förvaring tankar/ rapportering:

Spilloljetankar utomhus över 1 kbm ska rapporteras till kommunens miljö- & hälsönämnd. Även installationsintyg och inspektionsintyg (var 6:e år för ej korrosionsskyddad tank samt var 12:e år för korrosionsskyddad tank) ska skickas in till miljönämnden. Det skall vara 0,2 m till närmaste tank, vägg eller invallnings låda, 0,6 m ovanför manluckan till taket och 0,1 m under till golv eller invallnings låda för att möjliggöra inspektion. Är tanken placerad utomhus måste tanken vara regnskyddad och ha ett påkörningsskydd. När det är spillolja i tanken skall den även vara installerad med ett tillräckligt avstånd från huset, beroende på vilken brandklass som fasaden har.

Invallning:

Tankar och fat skall vara invallade (försiktighetsprincip). Volymen för invallningen skall vara 100 % av största emballaget + 10 % av övriga tankars volym. Invallningen kan ske på olika sätt; antingen en tät låda eller att rummet byggs på ett speciellt sätt. Tänk på att det inte får finnas golvbrunn i rummet. Detta gäller även brunnar med oljeavskiljare, eftersom de "breddar" vid spill, d.v.s. släpper igenom avfall när de blir fyllda med avfall/ sediment.

Invallning kan krävas av miljöskäl om det behövs för att skydda grund- eller ytvatten eller känsligt markområde. Invallning kan också krävas av brandsäkerhetsskäl.

Överflyllnadsskydd för spilloljetank

Grundregeln är att verkstaden ska säkerställa att överflyllnadsskydd finns. Det innehåller inte bara ett larm om att tanken är full utan även att spilloljepumpen stängs av automatiskt, varför många upplever att skyddet är förhållandevis dyrt. Alternativt, kan verkstaden hävda manuellt överflyllnadsskydd, att mekaniker manuellt via tankens manlucka övervakar överpumpningen av spillolja eller fyller tanken manuellt. Inspektionskraven och uppföljningen kring överflyllnadsskydd varierar beroende på kommun trots att reglerna är desamma för hela landet.

Klassning farligt avfall, ADR farligt gods och Midland Miljö- & Klimatrapport

Spillolja klassas som farligt avfall enligt EWC-kod (European Waste Code): 13 02 05 och transporteras som farligt gods enligt ADR. Det företag som transporterar och lagrar farligt avfall måste ha Länsstyrelsens tillstånd för detta. Det är därför kommunens miljöinspektör ibland ställer kontrollfrågan vem som kör iväg bilbatterier exempelvis eftersom du som verkstad inte får lov att transportera farligt avfall utan tillstånd. Avfallslämnaren (verkstaden) är skyldig att kontrollera transportörens tillstånd. Avfallsföretaget som hämtar det farliga avfallet måste ha tillstånd för både transport och lagring av avfallet.

Midland kan snabbt och enkelt skicka miljörapport för vald period (exempelvis senaste kalenderåret) till dig som verkstadskund. Du får då en total sammanställning över allt farligt avfall, fraktioner, vikt, hämtare samt vilken terminal det gått till – en enkel och bra totalsammanställning som sparar tid och förenklar kontakten med Miljöinspektör eller bildar underlag för företagets miljörapport, årsredovisning etc.

Midland kan även bistå med klimatrapport som visar hur mycket koldioxidutsläpp som minskats på grund av återvinning (re-generering) av spillolja.

Ansvar:

Ägaren av cisternen har ansvaret. Som ägare måste du också veta vilka regler som gäller och har egenkontrollsansvar. Det innebär följande: Regelbunden tillsyn, funktionskontroll och förebyggande underhåll ska utföras. Hyr du emballaget (ex-vis spilloljetank) innebär ansvaret i praktiken att leverantören/ Midland byter ut tanken var 6:e år för att på så sätt säkerställa inspektionsreglerna.

Bilden ovan: Oljerum där invallningen lösts genom att en nedsäkning gjorts i betonggolvet vid gjutningen. Samtidigt har golvet lutats vid gjutningen (jämför golvkonstruktionen vid badrum). Ett skyddsgaller har därefter lagts ovanpå vilket ger en omedelbar, visuell besiktning.

Alternativ: I ett befintligt oljerum där det saknas möjlighet till lösningarna ovan, kan man alternativt lägga vätsketät fog upp på väggarna samt löstagbar gummilist i dörröppningen till rummet och på så sätt skapa en invallning.

Beräkning invallningsvolym: 100% av största emballagets volym (ex-vis en tank på 1000 liter) + 10% av övriga emballage (ex-vis 2 st 200-litersfat = 40 liter), Exempel: Invallning av 1040 liter i ett rum på 15 kvm (3 x 5 meter) kräver en invallningshöjd på ca 7 cm: $3 \times 5 \times 0,07 = 1050$ liter.

Invallning med skyddspall kan användas både i och utanför oljerum. De vanligaste skyddspallarna är för 2 eller 4 fat alternativt 1000 liters IBC-container. Skyddspallar för fat utan tippkant innebär att verkstaden kan rulla ned faten vid byte. Skyddspallen för container är väsentligt högre och kräver lyftanordning vid byte av emballage. Tips: En smart idé är att beställa en större eftersom den endast behöver fånga upp volymen av det största emballaget – med en större skyddspall får du ned höjden vilket underlättar din hantering!

Mer info på www.midlandoil.se fliken kvalitet & miljö samt:

<https://www.msb.se/sv/Forebyggande/Brandfarligt--explosivt/Brandfarliga-vatskor/>

Föreskrifter som gäller för brandfarliga vätskor

Tillstånd

Beroende på vilken mängd brandfarliga vätskor du hanterar kan du behöva söka tillstånd hos kommunen för hanteringen. Via länken nedan kan du få reda på om du behöver ha tillstånd för dina brandfarliga vätskor. Observera att kraven i övriga föreskrifter gäller oavsett om du behöver tillstånd eller inte.

[Läs mer om tillstånd för hantering av brandfarliga varor](#)

[Nya föreskrifter om tillstånd till hantering av brandfarliga gaser och vätskor börjar gälla 1 oktober 2013](#)

Hantering

I dessa föreskrifter finns grundläggande bestämmelser om hantering av brandfarliga vätskor, krav på behållare, bergum, cisternrum och hur brandfarliga vätskor får förvaras. Här kan man också få uppgifter om avstånd, invallning, riskutredning och annat som har med säker hantering av brandfarliga vätskor att göra.

[SÄIFS 2000:2 Hantering av brandfarliga vätskor \(pdf, nytt fönster\)](#)

Ytterligare upplysningar om hantering i speciella situationer finns i föreskrifter om hantering på försäljningsställen och i anslutning till vissa transportmedel.

[SÄIFS 1996:2 Hantering av brandfarliga gaser och vätskor på försäljningsställen \(pdf, nytt fönster\)](#)

[SÄIFS 1990:2 Hantering av brandfarliga gaser och vätskor i anslutning till vissa transportmedel \(pdf, nytt fönster\)](#)